МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ПРОТОКОЛ

18 березня 2021 р. **Мелітополь** **№2-ОП**

засідання відділу моніторингу
якості освітньої діяльності ТДАТУ

Голова, доцент Р.В. СКЛЯР
Секретар О. А. ЗАВАДЕНКО
Присутні: Костякова А.А., Смєлов А.О., Григоренко О.В., Нестерчук Д.М., Тараненко Г.Г.

Порядок денний:

1. Про результати експертизи проєктів освітніх програм факультету агротехнологій та екології ТДАТУ. *Доповідає: Григоренко О.В. – голова методичної комісії факультету агротехнологій та екології.*

1. СЛУХАЛИ: Про результати експертизи проєктів освітньо-професійних та освітньо-наукових програм по *факультету агротехнологій та екології.*
Григоренко О.В. – голова методичної комісії факультету агротехнологій та екології.

О.В. ГРИГОРЕНКО Згідно «Положення про освітні програми в ТДАТУ» випускова кафедра подає проєкт освітньої програми на експертизу до відділу моніторингу якості освітньої діяльності ТДАТУ. Відділ здійснює внутрішню експертизу освітньої програми, рішення щодо якої оформлюється протоколом.

При розгляді проєктів ОПП керувалися вимогами стандарту вищої освіти (якщо є):

1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

2) перелік компетентностей випускника;

3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

4) форми атестації здобувачів вищої освіти;

5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

У разі, якщо стандарт вищої освіти зі спеціальності не затверджено, керувалися вимогами:

1) Національної рамки кваліфікацій України (зі

змінами) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2 ;

2) Положенням про освітні програми в ТДАТУ, 2021р. http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/ilovepdf_merged-1-2.pdf ;

3) методичних рекомендацій до розробки стандартів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «30» квітня 2020 р. № 584)).

1. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Екологія**» за спеціальністю 101 «**Екологія**» **першого рівня вищої освіти** галузі знань 10 «Природничі науки» (кваліфікація: бакалавр з екології) виявлені наступні зауваження:

1) НРК України з червня 2020 р. змінився для Бакалавра на 6 (див. Положення про освітні програми 2021 р.)

2) освітній фокус освітньої програми оформлено не за вимогами;

3) не вказані Сфери працевлаштування згідно з Класифікацією видів економічної діяльності ДК 009:2010

Р.В. СКЛЯР

Окрім зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) перелік компетентностей та результатів навчання не повністю узгоджено зі стандартом вищої освіти;

2) оформити таблицю «Перелік компонент освітньої програми» відповідно до Положення про освітні програми;

3) відсутні вимоги до публічного захисту.

О.В. ГРИГОРЕНКО

2. В результаті внутрішньої експертизи ОНП «**Екологія**» за спеціальністю 101 «**Екологія**» **другого рівня вищої освіти** галузі знань 10 «Природничі науки» (кваліфікація: магістр з екології) виявлені наступні зауваження:

1) інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми не активна.

2) **мета ОПП** потребує корегування для більш її кращого сприйняття.

3) в п. **Особливості програми** не вказано поглиблене засвоєння особливих компетентностей.

4) п. 7 **Програмні результати навчання** оформити відповідно до Положення про освітні програми

Р.В. СКЛЯР Окрім зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) в п. **Матеріально-технічне забезпечення** бажано більше уваги приділити матер-техн.забезп. саме цієї програми відповідно до вимог стандарту (лабораторії тощо):

Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.

2) в таблиці Переліку компонент – «**Разом за обов'язковою частиною підготовки» не враховані кредити *за іншими складовими* (6 кред.),** які є обов'язковою складовою

3) видалити з **Структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми** перелік вибіркових складових та взаємозв'язок з ними. Можна залишити тільки як *один* прямокутник в семестрі **Вибірковий блок** або **Дисципліни за вибором**

4) в таблиці 1:

- ІК повинна бути пов'язана зі всіма РН;
- повинні бути РН, які визначені ОПП. Тому необхідно додати РН, визначені закладом,
- не вистачає ФК11,12.

5) відповідності в таблицях 2,3 не узгоджені з таблицею 1.

6) в **Переліку нормативних документів, на яких базується освітня програма**

- наведені не активні і не робочі посилання, не всі URL;
- не узгоджено з вимогами ДСТУ 8302:2015.

О.В. ГРИГОРЕНКО 3. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Харчові технології**» за спеціальністю 181 «**Харчові технології**» **першого рівня вищої освіти** галузі знань 18 «Виробництво та технології» (кваліфікація: бакалавр з харчових технологій) виявлені наступні зауваження:

1) таблицю **Перелік компонент освітньо-професійної програми** оформлено не за вимогами Положення;

2) відсутні вимоги до публічного захисту.

Р.В. СКЛЯР Окрім зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) наведена **Матриця відповідності визначених**

освітньою програмою компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, що є зайвою при наявності стандарту вищої освіти;

2) оформлення переліку нормативних документів не відповідає ДСТУ 8302:2015.

О.В. ГРИГОРЕНКО

4. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Харчові технології**» за спеціальністю 181 «Харчові технології» **другого рівня вищої освіти** галузі знань 18 «Виробництво та технології» (кваліфікація: магістр з харчових технологій) виявлені наступні зауваження:

1) НРК України з червня 2020 р. змінився для Магістра на 7 (див. Положення про освітні програми 2021 р.)

2) В п. Передумови наведені не всі передумови. Бажано додати Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Р.В. СКЛЯР

В доповнення зауважень Григоренко В.О. хочу зупинитись на наступних:

1) Посилання на інтернет-адресу відправляє на загальну сторінку, а не сторінку ОС Магістр
2) В п. «**Викладання та навчання»** державна атестація не відповідає стандарту
3) П. **Оцінювання** потребує уточнення:

- форма проведення екзамену не відповідає Положенню про оцінювання знань здобувачів ВО (2020 р.)
- курсові проекти ОПП не передбачені відповідно до таблиці переліку компонент
- бажано додати посилання на відповідні Положення

4) В таблиці Переліку компонент не зрозуміло:

- ОК14 Кваліфікаційна робота
- кредитів «Всього за циклом професійної підготовки» не відповідає дійсності
- «Інші складові» необхідно переглядати

5) Таблиця 1 Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей не відповідає стандарту

6) Відповідності в Таблицях 2 і 3 необхідно узгодити з відповідностями з таблиці 2 Стандарту.

7) В **Переліку нормативних документів, на яких**

базується освітня програма наведені не активні посилання та не наведено Стандарт.

О.В. ГРИГОРЕНКО

5. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Харчові технології**» за спеціальністю 181 «Харчові технології» **третього рівня вищої освіти** галузі знань 18 «Виробництво та технології» виявлені наступні зауваження:

1) Титул, лист погодження, передмову переробити відповідно до Положення

2) Таблицю **Профілю освітньо-наукової програми** переглянути відповідно до Положення

Р.В. СКЛЯР

В доповнення зауважень Григоренко В.О. хочу зупинитись на наступних:

1) НРК України з червня 2020 р. змінився для Доктора філософії на 8 рівень

2) **Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми** відсутня

7) в п. **Національна кредитна мобільність** навести гіперпосилання на Положення

8) В п. **Перелік компонент:**

- в таблиці якщо не має **Інші складові освітнього процесу – прибрати**

- в структурно-логічній схемі ОП в 3 семестрі – не зрозуміло «Кваліфікаційна робота» - це вже ЗАХИСТ?

9) ***Таблицю 1 ПЗ*** оформити відповідно до Положення

10) дескриптори Національної рамки кваліфікацій узгодити з новим контекстом https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2

11) В таблиці 4 узгодити відповідності шляхом аналізування таблиць 2 і 3 (див. *«не цікавий»* запис семінару 28.04.21)

12) в п. **Перелік нормативних документів** зробити всі посилання активними

О.В. ГРИГОРЕНКО

6. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Агрономія»** за спеціальністю 201 «Агрономія» **першого рівня вищої освіти** галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольства» (кваліфікація: бакалавр з агрономії) виявлені наступні зауваження:

1) **мета освітньо–професійної програми** потребує уточнення;

2) основний фокус ОП потребує уточнення.

Р.В. СКЛЯР

В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) таблиця **Перелік компонент освітньо-професійної програми «Агрономія»** оформлено не за вимогами Положення.

О.В. ГРИГОРЕНКО

7. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Агрономія»** за спеціальністю 201 «Агрономія» **другого рівня вищої освіти** галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольства» (кваліфікація: магістр з агрономії) виявлені наступні зауваження:

1) в програмних компетентностях та результатах навчання наведені зайві, які передбачені стандартом вищої освіти для освітньо-наукових програм;

2) вимоги до кваліфікаційної роботи узгодити зі стандартом вищої освіти.

Р.В. СКЛЯР

В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) в матрицях наведені зайві компетентності та результати навчання;

2) в переліку нормативних документів наведені застарілі документи і не робочі посилання.

О.В. ГРИГОРЕНКО

8. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Агрономія»** за спеціальністю 201 «Агрономія» **третього рівня вищої освіти** галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольства» виявлені наступні зауваження:

1) Титул, лист погодження, передмову переробити відповідно до Положення http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-osvitni-prohramy-v-tdatu-2021-1.pdf

2) В Розробники необхідно добавити роботодавця і здобувача

3) Таблицю **Профілю освітньо-наукової програми** переглянути відповідно до Положення http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-osvitni-prohramy-v-tdatu-2021-1.pdf

Р.В. СКЛЯР

В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) **Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми** повинна направляти на веб-сторінку не розміщено постійно ОП

2) В п. **Оцінювання:**

- форма екзаменів та видів контролю не відповідає Положенню про оцінювання знань;

- твердження «екзамен – за результатами вивчення таких обов'язкових дисциплін освітньої програми, як філософія та іноземна мова за професійним спрямуванням, а також комплексний фаховий екзамен за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки» не відповідає дійсності

3) при формулювання **Інтегральної компетентності** треба конкретизувати, про яку саме **галузь діяльності** йдеться.

4) **Автономія і відповідальність (АіВ) – якщо це відноситься до результатів навчання, то РН 19…**

5) в п. **Національна кредитна мобільність** навести гіперпосилання на Положення

6) В п. **Перелік компонент:**

- форма таблиці Перелік компонент не відповідає Положенню – необхідно переробити

- в структурно-логічній схемі ОП необхідно відобразити логічну послідовність вивчення компонент освітньої програми **посеместрово** та продемонструвати їх взаємозв'язок.

- в структурно-логічній схемі ОП не відображається вибіркові компоненти

- завершення **«Державна атестація»**

7) п. **Форма атестації здобувачів вищої освіти** переглянути відповідно до Положення http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-osvitni-prohramy-v-tdatu-2021-1.pdf

8) ***Пояснювальну записку щодо відповідності складових ОП*** оформити відповідно до Положення http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-osvitni-prohramy-v-tdatu-2021-1.pdf

9) дескриптори Національної рамки кваліфікацій узгодити з новим контекстом https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2

10) відсутній **Перелік рекомендованих джерел**

О.В. ГРИГОРЕНКО 9. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Садівництво та виноградарство»** за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградорство» **першого рівня вищої освіти** галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольства» (кваліфікація: бакалавр з садівництво та виноградарства) виявлені наступні зауваження:

1) таблиця **Перелік компонент освітньо-професійної програми «Агрономія»** оформлено не за вимогами Положення.

2) наведена не потрібна **Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК**

Р.В. СКЛЯР В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей не відповідає стандарту вищої освіти;

2) перелік нормативних документів оформлено не за вимогами ДСТУ 8302:2015.

О.В. ГРИГОРЕНКО 10. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Готельно-ресторанна справа»** за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» **першого рівня вищої освіти** галузі знань 24 «Сфера обслуговування» (кваліфікація: бакалавр з готельно-ресторанної справи) виявлені наступні зауваження:

1) відсутні вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Р.В. СКЛЯР В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) в Переліку компонент освітньо-професійної програми помилка в розрахунках суми кредитів;

2) не продемонстровано взаємозв’язок між виробничою практикою і державною атестацією

3) таблицю 3 пояснювальної записки **Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей та обов’язкових компонент ОП** узгодити з таблицями 1 і 2.

О.В. ГРИГОРЕНКО 11. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «**Цивільна безпека»** за спеціальністю 263 «Цивільна

безпека» **першого рівня вищої освіти** галузі знань 26 «Цивільна безпека» (кваліфікація: бакалавр з цивільної безпеки) виявлені наступні зауваження:

1) НРК України з червня 2020 р. змінився для Бакалавра на 6 (див. Положення про освітні програми 2021 р.)

2) уточнити **Термін дії освітньої програми**

3) інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми потребує уточнення

4) п. Продовження освіти узгодити зі Стандартом і відповідно додати «набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти».

Р.В. СКЛЯР

В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) п**. Оцінювання** потребує уточнення:

- форма проведення екзамену не відповідає Положенню про оцінювання знань здобувачів ВО (2020 р.)
- необхідно навести посилання на головні Положення

2) не вірно вказане ЗК11 – це фахова компетентність зі стандарту під номером 14.

3) Фахові компетентності та результати навчання не узгоджені зі стандартом вищої освіти

4) **таблиця Перелік компонент :**

- НЕ ВРАХОВАНІ 4 год. Інші складові в разом за обов'язковою частиною
- не має компоненти «*КП Комплексний курсовий проект», а в СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ СХЕМІ є.*
- скорочення назв компонент ОПП не співпадає з *СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНОЮ СХЕМОЮ*

5) в п. Форма атестації здобувачів вищої освіти:

- **Вимоги до публічного захисту** потребують уточнення

6) відповідно до Положення про освітні програми 2021 р. Таблиця 1 Пояснювальної записки не потрібна, якщо є стандарт вищої освіти

7) Компетентності і результати навчання в пояснювальній записці необхідно переглянути (див. п. 7 цих зауважень)

8) В **Переліку нормативних документів, на яких базується освітня програма** наведені застарілі посилання

О.В. **ГРИГОРЕНБО** 12. В результаті внутрішньої експертизи ОПП «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» другого рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» (кваліфікація: магістр з цивільної безпеки) виявлені наступні зауваження:

1) Интернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми потребус уточнення на саму сторінку ОС Магістр

2) п. Оцінювання потребус уж оч нен не: неоGхідно навести посилан ія на І І‹ і ожс і і і і в

3) бажано в п. Національна кредитна мобільнісз ь зробити посилання на Положения активними

Р.В. СКЛЯР В доповнення зауважень Григоренко О.В. хочу зупинитись на наступних:

1) необхідно доопрацювати п. **Вимоги** до **единого** державного **кваліфікаційного іспиту** відповідно до Положень

2) відповідності в таблицях 2,3 не узгоджені з таблицею 1.

3) в Переліку **нормативних** документів, на я ких базується освітня п рограма не наведено С rain бар г

2. ПОСТАНОВИЛИ: Опис освітні х програм принеси и ві ІІ нзві, ііі(і ю ііііі ›н›і «Положения про освітні програми в ТДА НУ» (наказ №15/1 — ОД від 27 січня 2021 р.).

Доопрацювати проекти освітніх програм по факультету агротехнологій та екології з урахуванням наведених вище зауважень та винести на подальше обговорення та затвердження.

Завідувачка відділу МЯОД, доцент Радміла СКЛЯР

Секретар Олена ЗАВАДЕНКО